

عنوان مقاله:

اثربخشی مداخله زود هنگام مبتنی بر والدین بر میزان توجه اشتراکی (پاسخ دهی) کودکان پیش دبستانی دارای اختلال طیف اوتیسم: پژوهش مورد منفرد

محل انتشار:

فصلنامه آرشو توانبخشی، دوره 17، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

Nahid Vakilzadeh - Department of Children with Special Needs, Faculty of Psychologic and Education Science, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Ahmad Abedi - Department of Children with Special Needs, Faculty of Psychologic and Education Science, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Alireza Mohseni Ezhiyeh - Department of Children with Special Needs, Faculty of Psychologic and Education Science, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Elnaz Pishghadam - Department of Consulting, Faculty of Psychologic and Education Science, University of Isfahan, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

هدف توجه اشتراکی، به توانایی فرد در تمرکز بر اطلاعات موجود در کانون توجه دیداری فرد دیگر اشاره دارد. در این جریان، دو نفر فعالانه توجه خود را معطوف یک شیء، موقعیت یا رویداد می کنند. نقص در توجه اشتراکی یکی از اولین نشانه های قابل تشخیص در کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم به شمار می رود. این مهارت تاثیر بسیاری بر رشد و تحول مهارت های زبانی، شناختی و اجتماعی دارد. به عبارت دیگر، توجه اشتراکی ممکن است به عنوان یک مهارت کلیدی عمل کند؛ بدین معنی که دستیابی به این حوزه از رشد، دستاوردهای جانبی بسیاری را برای کودک به ارمغان می آورد. از این رو، استفاده از مداخلات درمانی زود هنگام به منظور بهبود توجه اشتراکی کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم ضرورت می یابد. پژوهش حاضر به منظور بررسی اثربخشی مداخله زود هنگام مبتنی بر والدین بر میزان توجه اشتراکی (پاسخ دهی) کودکان پیش دبستانی دارای اختلال طیف اوتیسم انجام گرفت. روش بررسی جامعه آماری این پژوهش را کودکان مراجعه کننده به مرکز اوتیسم اردیبهشت در شهر اصفهان تشکیل می دادند که تعداد آنها ۵۷ نفر بود. از آنجاکه پژوهش حاضر به دنبال موارد خاص یا غیرمعمول بود، از روش نمونه گیری هدفمند استفاده شد و شرکت کنندگان بر اساس قضاوت پژوهشگر یا اهداف مطالعه انتخاب شدند. بر این اساس، سه کودک ۳-۵ ساله که به تشخیص متخصص، علایم و نشانه های اختلال طیف اوتیسم را داشتند و در زمینه توجه اشتراکی دچار آسیب بودند، انتخاب شدند. ابزار پژوهش، مقیاس تشخیص اوتیسم گیلیام (GARS) و مقیاس ارتباط اجتماعی اولیه (ESCS) بود. در این پژوهش، روش مورد منفرد با طرح A-B مورداستفاده قرار گرفت. در این روش پس از ۵ جلسه خط پایه، مداخله آغاز گردید و طی ۱۲ جلسه انفرادی مهارت توجه اشتراکی به کودکان آموزش داده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده های گردآوری شده، ابتدا نمرات خام به نمرات استاندارد تی تبدیل و موقعیت خط پایه، مداخله و پیگیری هر آزمودنی روی نمودار رسم و برای تفسیر و نتیجه گیری از این نمودارها، از تحلیل دیداری، شاخص روند و شاخص ثبات، درصد داده های غیرهمپوش و درصد داده های همپوش استفاده شد. یافته ها در تحلیل دیداری نمودار داده ها، مداخله در هر سه آزمودنی اثربخش بوده است. میانگین نمرات از ۹۲/۳۹، ۳۰/۳۷ و ۸۹/۳۸ برای هر سه آزمودنی در خط پایه به ۰۴/۵۲، ۷۹/۵۲ و ۶۹/۵۱ در موقعیت مداخله رسید. درصد غیرهمپوشی داده ها (PND) در دو موقعیت خط پایه و مداخله برای سه شرکت کننده به ترتیب ۸۳، ۱۰۰ و ۹۱ درصد بود. این اثربخشی در مرحله پیگیری، همچنان مشهود بود. نتیجه گیری نتایج پژوهش حاضر نشان داد مداخله زود هنگام مبتنی بر والدین می تواند به عنوان یک روش آموزشی موثر برای بهبود توجه اشتراکی در کودکان پیش دبستانی دارای اختلال طیف اوتیسم مورداستفاده قرار گیرد. با توجه به اینکه آسیب در توجه اشتراکی، یکی از ویژگی های اصلی کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم

است و توجه اشتراکی سبب بهبود در دیگر حیطه های رشدی می شود، می توان پیشنهاد کرد که بهبود توجه اشتراکی ...

کلمات کلیدی:

,Autistic disorder, Joint attention, Early intervention, Child preschool
اختلال اوتیستیک، توجه اشتراکی، مداخله زودهنگام، کودکان پیش دبستانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1849649>

